

**Насоки относно признаването и
оценката на активи и пасиви, различни
от техническите резерви**

1. Въведение

- 1.1. Настоящите насоки са изготвени в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-долу „Регламент за ЕИОРА“)¹.
- 1.2. Насоките се отнасят до член 75 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (наричана по-долу „Директива „Платежоспособност II“)² и на членове 7 до 16 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията³.
- 1.3. Настоящите насоки са предназначени за надзорните органи съгласно Директивата „Платежоспособност II“.
- 1.4. Настоящите насоки са предназначени за улесняване на сближаването на професионалната практика в държавите членки и за подпомагане на предприятията в признаването и оценката на активите и пасивите, различни от техническите резерви.
- 1.5. Директивата „Платежоспособност II“ и Делегираният регламент (ЕС) 2015/35 предвиждат предприятията да признават и оценяват активите и пасивите, различни от техническите резерви, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (наричани по-долу „МСФО“), приети от Европейската комисия съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁴, освен когато това не съответства на член 75 от Директивата „Платежоспособност II“.
- 1.6. Делегираният регламент (ЕО) 2015/35 определя ясно в кои случаи методите за оценка не съответстват на подхода за оценяване, посочен в член 75 на Директивата „Платежоспособност II“, и поради това се прилагат други принципи за оценка и корекции, различни от МСФО.
- 1.7. Член 9, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 изброява критериите, на които предприятието трябва да отговаря, ако иска да признае и изчисли актив или пасив на основата на метода за оценка, който използва за подготовка на своите годишни или консолидирани финансови отчети. ЕИОРА умишлено не е оценила кои местни счетоводни принципи, използвани в годишните или консолидираните финансови отчети, биха били съвместими с член 75 от Директивата „Платежоспособност II“. ЕИОРА е

¹ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48)

² Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009, стр. 1)

³ Делегиран регламент (ЕС) № 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 12, 1.17.2015 г., стр. 1)

⁴ Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр.1)

предоставила информацията относно принципите, посочени в директивите за счетоводство.

- 1.8. Настоящите насоки се отнасят за Делегиран регламент (ЕС) № 2015/35, който уточнява принципите за признаване и оценка на активи и пасиви, различни от техническите резерви. Когато в насоките се използва терминът „оценка“, той е определен в съответствие с член 75 на Директивата „Платежоспособност II“.
- 1.9. В случай че в насоките не е указано друго, термините имат значението, определено в посочените във въведението правни актове.
- 1.10. Насоките влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Насока 1 – Същественост

- 1.11. При изчисляване на активи и пасиви предприятията следва да вземат под внимание принципа на същественост, посочен в съображение 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35. При извършване на оценка на степента на същественост следва да се признае, че тримесечните измервания може да се основават в по-голяма степен на приблизителни оценки или на методи за приблизително оценяване, отколкото измерванията на годишните финансови данни.

Насока 2 – Последователност при прилагане на методите за оценка

- 1.12. Предприятията следва да прилагат техники за оценка последователно. Предприятията следва да вземат под внимание дали в резултат от промяна в обстоятелствата, включително изброените по-долу, се изисква промяна в техниките за оценка или тяхното прилагане въз основа на това, че тази конкретна промяна би довела до по-подходящо измерване в съответствие с член 75 от Директивата „Платежоспособност II“.

Тези промени могат да бъдат, както следва:

- а) нови пазарни развития, които променят условията на пазара;
- б) наличие на нова информация;
- в) използвана информация, която вече не е налична;
- г) подобрение на техниките за изчисление.

Насока 3 – Инвестиционни имоти и други видове имоти: алтернативни методи за оценка

- 1.13. За целите на член 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, когато се извършва оценка на инвестиционни имоти и други видове имоти, предприятията следва да изберат метода в съответствие с член 10, параграф 7 от същия регламент, който предоставя най-представителна приблизителна оценка на сумата, за която активите могат да бъдат разменени в сделка при справедливи пазарни условия между осведомени и

желаещи страни. В съответствие с член 10, параграф 6 от същия регламент тези методи трябва да са основани на следното:

- а) текущи цени на активен пазар за имоти от различно естество, състояние или местоположение, или предмет на различен лизинг или други договорни условия, коригирани, за да отразят тези различия;
- б) скорошни цени на подобни имоти на по-малко активни пазари с корекция за отразяване на промени в икономическите условия от датата, на която са се осъществили сделките на тези цени;
- в) прогнозиране на дисконтираните парични потоци, основано на достоверни приблизителни оценки на бъдещите парични потоци, обусловени от условията на съществуващи лизингови и други договори и, където е възможно, от външни доказателства, например настоящите пазарни наеми за подобни имоти със същото местоположение и състояние, и при използване на сконтови лихвени проценти, които отразяват настоящите пазарни оценки на несигурността по отношение на сумата и разпределението във времето на паричните потоци.

1.14. В някои случаи различните източници, изброени в предишния параграф, може да предложат различни оценки на имот. Едно предприятие следва да разгледа причините за тези различия, с цел да определи най-представителната приблизителна оценка в границите на приблизителните оценки.

1.15. Когато предприятията определят оценката на имота, следва да вземат предвид способността на участник на пазара да генерира икономически ползи чрез използване на имота по най-добрия възможен начин или чрез продажбата му на друг участник на пазара, който ще използва актива по най-добрия възможен начин.

Насока 4 – Инвестиционни имоти и други видове имоти: подкрепящи оценката доказателства

1.16. Ако оценката на баланса се основава на официална оценка или друга информация, предхождаща датата на баланса, предприятията следва да могат да покажат на техния надзорен орган, че са направени всички необходими корекции за отразяване на промените в стойността, настъпили между датата на официалната оценка или друга информация и датата на баланса.

Насока 5 – Финансови пасиви и собствена кредитна позиция

1.17. При оценяване на финансови пасиви предприятията следва да използват техники за определяне на стойност, за която могат да бъдат прехвърлени или договорени пасивите в сделка при справедливи пазарни условия между осведомени и желаещи страни, като се изключват всички корекции за отчитане на промени в собствената кредитна позиция на предприятието след първоначалното признаване. Тези техники може да се основават както на:

- а) подход отдолу нагоре, така и на
- б) подход отгоре надолу.

- 1.18. В подхода отдолу нагоре предприятията следва да определят собствената си кредитна позиция при признаване на конкретния финансов пасив. Частта от спреда на сконтовата крива, която се отнася до собствената кредитна позиция, следва да е константа след първоначалното ѝ признаване. В последващи оценки стойността се изчислява чрез определяне на промените в стойността, произтичащи от промените в пазарните условия, които влияят върху стойността на финансовия пасив, с изключение на промените в пазарните условия, които влияят върху собствения кредитен риск.
- 1.19. Когато предприятията оценяват промените в пазарните условия, пораждащи пазарен риск, следва да оценят най-малко промените в съответната крива на безрисковия лихвен процент, цената на стоката, валутния курс или ценовия или процентен индекс.
- 1.20. В подхода отгоре надолу предприятията следва да определят размера на промяната в оценката на финансовия актив, която се дължи на промени в собствения кредитен риск на предприятието, и да я изключат от оценката.

Насока 6 — Участия в свързани предприятия: метод на собствения капитал на МСФО

- 1.21. Когато предприятието оценява активите и пасивите на свързано предприятие посредством метод на собствения капитал на МСФО в съответствие с член 13, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 и ако тези свързани предприятия използват счетоводна рамка, различна от МСФО, предприятията следва да направят корекции, където е необходимо, с цел да признаят и оценят активите и пасивите на свързаното предприятие в съответствие с МСФО.
- 1.22. При прилагане на член 13, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 предприятието следва да може да предостави обосновка на надзорния си орган защо не е изчислило превишението на активите над пасивите за свързаните предприятия в съответствие с член 13, параграф 4.

Насока 7 — Участия в свързани предприятия: алтернативни методи за оценка

- 1.23. Когато предприятията оценяват участията си в свързани предприятия чрез използване на алтернативни методи за оценка в съответствие с член 13, параграф 1, буква в) на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, следва да могат да обяснят на надзорния си орган защо не е възможно да преоценят активите и пасивите на свързаното предприятие посредством основния метод за оценка или метода на коригирания собствен капитал.

Насока 8 — Условни пасиви: условни пасиви, произтичащи от договорености за позиция от допълнителни собствени средства

- 1.24. При сключване на споразумение, предмет на което е позиция от допълнителни собствени средства за контрагента, предприятията следва внимателно да преценят дали да признаят съответния условен пасив като пасив в съответствие с член 11 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35.
- 1.25. Предприятията следва да могат да представят обосновка на надзорния орган за случаите, когато не са признали условен пасив при сключване на споразумение с друго предприятие, включително и предприятие, принадлежащо към групата, и това споразумение е получило одобрение като позиция от допълнителни собствени средства.

Насока 9 — Отсрочени данъци — признаване и оценка

Дисконтиране на отсрочени данъци

- 1.26. Предприятията не следва да дисконтират отсрочени данъчни активи и пасиви.

Компенсиране на отсрочени данъци и пасиви от баланса на Платежоспособност II

- 1.27. Дадено предприятие следва да компенсира отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви само ако има законно право да компенсира текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви; и ако отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци, наложени от един и същ данъчен орган за същото данъчнозадължено предприятие.

Признаване и оценка на нетен отсрочен данъчен актив

- 1.28. Когато няма достатъчно облагаеми временни разлики, които се очаква да се проявят обратно през същия период, през който се очаква обратното проявление на приспадащите се временни разлики, предприятието следва да прецени вероятността от възникване на облагаеми печалби в същия период на обратното проявление на приспадащите се временни разлики или за периодите, в които данъчната загуба, възникваща от отсрочените данъчни активи, може да бъде пренесена назад или напред.
- 1.29. Когато разработва прогнози за облагаеми печалби и извършва оценка на вероятността от получаване на достатъчно облагаеми печалби в бъдеще, едно предприятие следва да:
- а) вземе под внимание, че дори наличие на високи доходи в миналото не може да осигури достатъчно обективни доказателства за бъдеща рентабилност;
 - б) вземе под внимание, че степента на несигурност, свързана с бъдещи облагаеми печалби, произтичащи от очаквана нова дейност, се увеличава с удължаването на диапазона за прогнозиране, и по-специално, когато увеличението на тези планирани печалби се очаква

да настъпи извън рамките на нормалния планов цикъл на предприятието;

- в) вземе под внимание факта, че някои данъчни правила могат да забавят или да ограничат възстановяването на неизползваните данъчни загуби и кредити;
- г) избягва двойно отчитане: облагаемите печалби, произтичащи от обратното проявление на временни данъчни разлики, следва да бъдат изключени от изчисленията за бъдещи облагаеми печалби, когато същите са били използвани за поддържане на признаването на отсрочени данъчни активи;
- д) гарантира, че при прогнозиране на облагаеми печалби, прогнозите са достоверни и съответстват на допусканията, направени за други прогнозирани парични потоци. По-специално, допусканията, на които се основават прогнозите, следва да са в съответствие с тези, на които се основават оценките на техническите резерви и активите в баланса за платежоспособност.

Насока 10 – Отсрочени данъци – документиране

1.30. При поискване предприятията следва да могат да предоставят на надзорните органи най-малко информация от регистрите на предприятието относно:

- а) източниците на временни разлики, които могат да водят до признаване на отсрочени данъци;
- б) принципите за признаване и оценка, прилагани по отношение на отсрочени данъци;
- в) по отношение на всеки вид времева разлика и по отношение на всеки вид неизползвана данъчна загуба и неизползван данъчен кредит, изчисляването на размера на отсрочените данъчни активи или признати пасиви, както и основните допускания, свързани с този размер;
- г) описание на признаването на отсрочените данъчни активи, което включва най-малко:
 - наличие на облагаеми временни разлики, отнасящи се до същия данъчен орган, същото данъчнозадължено предприятие и същия вид данък, които се очаква да се проявят обратно в същия период, през който се очаква обратното проявление на приспадащата се временна разлика или, според конкретния случай, да доведат до облагаеми суми, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или неизползваните данъчни кредити, преди да им изтече срокът;
 - когато няма достатъчно облагаеми временни разлики, отнасящи се до същия данъчен орган, същото данъчнозадължено предприятие и същия вид данък, и са представени документи, доказващи, че е

вероятно предприятието да реализира достатъчна облагаема печалба, отнасяща се до същия данъчен орган, същото данъчнозадължено предприятие и същия вид данък в същия период на обратното проявление на приспадащата се временна разлика или в периодите, в които данъчната загуба, произтичаща от отсрочените данъчни активи, може да бъде пренесена назад или напред или, според случая, е вероятно предприятието да има облагаеми печалби, преди да изтече срокът на неизползваните данъчни загуби или неизползваните данъчни кредити.

- д) върху размера и срока на годност, ако има такива, на приспадащите се временни разлики, неизползваните данъчни загуби и неизползваните данъчни кредити, за които отсрочените данъчни активи са признати или не.

Насока 11 — Третиране на отсрочения данък, когато предприятията са изключени от груповия надзор

1.31. Предприятията следва да прилагат следните принципи за признаване на отсрочени данъци, където свързани предприятия са изключени от обхвата на груповия надзор съгласно член 214, параграф 2 на Директивата „Платежоспособност II“:

- а) където участия в свързани предприятия са изключени от обхвата на груповия надзор съгласно член 214, параграф 2, буква а) от Директивата „Платежоспособност II“, отсрочените данъци, свързани с това изключено предприятие, не следва да се признават нито на индивидуално, нито на групово ниво;
- б) където участия в свързани предприятия са изключени от обхвата на груповия надзор съгласно член 214, параграф 2, буква б) или в) от Директивата „Платежоспособност II“, отсрочените данъци, които се отнасят до това свързано предприятие, не следва да бъдат признати на ниво група.

Насока 12 — Прилагане на методи за оценка, използвани в годишните и консолидираните финансови отчети съгласно член 9, параграф 4 на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35

1.32. Предприятията, прилагащи дерогацията по член 9, параграф 4 на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, следва да вземат като справочен документ насоки 1, 2, 4, 5 и от 8 до 11, както и сравнителната таблица в техническо приложение 1 при определяне дали оценките са в съответствие с член 75 от Директивата „Платежоспособност II“. Техническото приложение е неразделна част от настоящите насоки.

1.33. Предприятията, които са в обхвата на консолидация на група, подготвяща консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, не следва да прилагат дерогацията по член 9, параграф 4 на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35.

Правила за спазване и отчетност

- 1.34. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламента за ЕИОРА. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламента за ЕИОРА, компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазването на насоките и препоръките.
- 1.35. Компетентните органи, които спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, следва да ги включат по подходящ начин в своята регулаторна или надзорната рамка.
- 1.36. Компетентните органи потвърждават пред ЕИОРА дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, като посочат причините за неспазването им до два месеца след издаването на преводните версии.
- 1.37. При липсата на отговор в този срок се счита, че компетентните органи не спазват изискването за докладване и това се докладва.

Заклучителна разпоредба относно преразглеждането

- 1.38. Настоящите насоки подлежат на преразглеждане от ЕИОРА.